

ג' טבת ה'תשע"ד 6.12.13

מגזין מס' 257

שבת פרשת ויגש

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב



הפתיח הלבוי

ענין ה'דעת' - העבודה שבלב

כתיב "דע את אלוקי אביך ועבדהו בלב שלם", כי כל ענין ידיעה והשגה, אפילו בענינים היותר עמוקים, צריך לבוא ב"עבודה", היינו: פעולת דבר בבירור וזיכוך המידות והתקשרות פנימית הנקרא בלשון החסידות 'עבודה'.

(מעובד על פי ה'יום יום' ו' טבת)

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התניא

YouTube



עודה ראשונה לנושן



לוח שיטורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

איש קשר	הערות	שעה	כתובת	עיר	יום
ברלה קרומבי 054-9-457-145	שיעור שבועי	20:30	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	ירושלים	חמישי ב' טבת 5/12/13
חיליק 054-6-924-770	שיעור שבועי	20:00	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	קרית אונו	ראשון ה' טבת 8/12/13
אריאל רוזנטל 054-472-49-06	אחת לשבועיים	20:30	בית הכנסת על שם קדושי אושויץ רח' אברהם אבינו 2	באר שבע	שני ו' טבת 9/12/13
חנוך וינר 054-770-88-57	שיעור שבועי	20:30	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	תל אביב	שלישי ז' טבת 10/12/13
שלומי 054-2-163-648	אחת לשבועיים	20:30	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	זכרון יעקב	רביעי ח' טבת 11/12/13
סיגל 050-6-255-376 רצוי sms	אחת לשבועיים	21:30	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	פתח תקוה	רביעי ט"ו טבת 18/12/13

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.



ה' טבת – חג הספרים

גניבת הספרים

בקיץ תשמ"ה נתגלה כי מספריית אדמו"ר הריי"צ (הרבי הקודם, רבי יוסף יצחק שניאורסון) נעלמו ספרים יקרי ערך. ספרייה זו כוללת כתבי יד עתיקים וספרים נדירים בכל מקצועות התורה, אוצר עצום של פרשנות והגות בנגלה ובנסתר, ספרי קבלה ופירושים מופלאים של גדולי ישראל על ספרי התנ"ך.

כל הנסיונות לאתר את האחראי להיעלמות הספרים לא צלחו, עד אשר נפתרה התעלומה באמצעות מצלמה נסתרת שהותקנה במקום. התברר כי נכדו של הרבי הקודם נוהג להיכנס בהיחבא מדי פעם בפעם לספרייה ולצאת ממנה בחשאי כשבחיקו ספרים שנטל משם. הוא טען כי זכותו הלגיטימית לנהוג בספרייה כרצונו באשר מדובר

ברכוש הפרטי, ירושתו מסבו אדמו"ר הריי"צ. ואילו לחתנו, הוא האדמו"ר מליובאוויטש נשיא דורנו, וכן לכלל החסידים, הוסיף ואמר, אין כל שייכות אליה.

כמו כן, טען, כי מכיון שלא ניתנת הרשות לציבור הרחב לבקר בספרייה בחופשיות, הרי שבפועל אין הספרים וכתבי היד שבה משמשים 'להפצת המעיינות'. ויתירה מזו, הגדיל הוא לטעון בחוצפה, אגודת חסידי חב"ד כלל אינה גוף פעיל.

המשפט

אגודת חסידי חב"ד נאלצה לפנות לבית המשפט, ובשל ריבוי המסמכים שהוגשו בפני השופט נתארכה חקירת הענין תקופה ממושכת. בין היתר, כאשר נחקרה הרבנית חיה מושקא, רעייתו של הרבי מליובאוויטש, קבעה היא בעדותה: **"הרבי, וגם הספרים שייכים לחסידים"**. דבריה שהרשימו מאד את השופטים תרמו ביותר להכרעת הדין.

ביום ה' טבת תשמ"ז פורסם סוף סוף פסק הדין. השופט קיבל את טענתה העיקרית של אגודת חסידי חב"ד אשר כל חייו של הרבי הריי"צ היו מוקדשים לכלל. בפסק הדין נקבע כי הספרייה אינה רכוש פרטי כי אם רכוש אגודת חסידי חב"ד העולמית. בהתאם לכך חוייב הנאשם בהחזרת הספרים.



שמחת הנצחון

בשורת הנצחון התפשטה במהירות והשמחה גאתה בכל ריכוזי חב"ד שבכל רחבי תבל. יום הכרעת הדין הפך ל'יום טוב' עבור החסידים שיצאו בהמוניהם לרחובות, וריקודיהם נמשכו כל היום. עיקר השמחה התמקדה ב'בית חיינו' – המרכז העולמי של חב"ד (בית מס' 770) שברחוב איסטון פארקווי שבברוקלין ניו יורק – ואלפים נתקבצו במקום לחגוג את הניצחון הגדול.

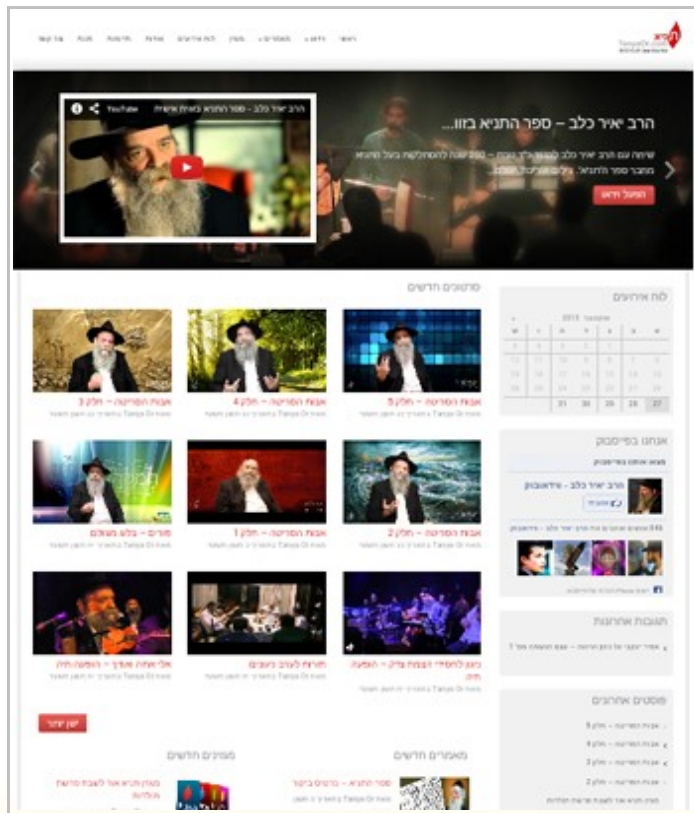
הפצת תורת רבנו ולימודה ביחיד וברבים מתוך התלהבות עצומה ושמחה הפורצת כל גדר...". גם בימים הבאים נמשכה השמחה, ובמשך שבעה ימים זכינו לשמוע מפי הרבי בכל יום שיחה מיוחדת. ימים אלה נזכרים בדברי ימי חב"ד כ"שבעת ימי המשתה" לרגל ה"דידן נצח" (הנצחון בידנו).

יום ה' בטבת, "דידן נצח", נקבע ליום חג ומועד של נצחון האור על החושך.

את יום חגם של הספרים, מציינים מידי שנה בשנה בהתוועדויות של שמחה, בקניית ספרים חדשים, ובעיקר – בלימוד בספרים הישנים והחדשים.

בשיאה של השמחה התפלל הרבי תפילת מנחה בניגון של יום טוב בבית הכנסת הגדול, ולאחריה פתח בשיחה מיוחדת.

בין היתר אמר: "... כמו בעת מאסרו וגאולתו של רבנו הזקן, הרי בעל השמחה והגאולה למד מכל האירועים הוראות בעבודת ה'. אחת ממסקנותיו היתה כי עתה יש להוסיף ביתר שאת בהפצת המעיינות חוצה. ואם כך, ברורה גם לגבינו ההוראה האלוקית הנצחית הטמונה באירוע הנוכחי. דוקא לנוכח הטיעונים וההאשמות כאילו אין 'אגודת חסידי חב"ד' גוף חי ופעיל, הרי שמטיעונים אלה מוכרחים ללמוד עתה כי יש להגביר עוד יותר את



התחדשנו!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

קדיש של קצין רוסי

האזרחים, וקיוו כי יתקבלו בזרועות פתוחות, כמי שבאו לסייע להם במאמץ המלחמתי.

על אף הסכנה הגדולה אזור שלושת הצעירים הנמרצים עוז, ובלילה אחד חצו את הגבול. אילו היו נתפסים בידי ההונגרים היה מצבם בכי רע, אולם בבואם אל הצד הרוסי התברר שגם שם לא ממש מחכים להם עם פרחים. השלושה נאשמו בריגול, נשפטו במשפט מהיר, ונשלחו למאסר עולם במחנות כפייה בסיביר.

מהרגע שהבחורים עזבו את העיירה לא שמענו עליהם דבר. שום אות של חיים לא התקבל מהם, והדבר עורר דאגה רבה בקרב משפחותיהם. הנחנו שאם מצבם היה שפיר ודאי היו מנסים להעביר דרישת שלום ליקיריהם. העדר כל אות חיים לא בישר טובות.

המלחמה הסתיימה. שרידי המלחמה שבו אל בתיהם ההרוסים, מנסים לשקם את חייהם מחדש, אולם שלושת הצעירים כאילו בלעתם האדמה. הם התגלגלו ממחנה עבודה אחד למשנהו, ואף לא צל של הצלה נראה באופק. באייר תש"ז, מאי 1947, העבירו אותם למחנה 222, אשר ניצב לא הרחק מגבול רומניה. יום אחד מונה מפקד חדש למחנה. האסירים כבר הורגלו למפקדי המחנה, והיו למודי סבל לספוג את רודנותם. איש לא ידע את טבעו של המפקד החדש.

ערב אחד נקראו שלושת הצעירים ללשכתו של המפקד החדש. חששות רבים עלו בלבם. כאשר נכנסו אל משרדו גילו שם עוד שבעה אסירים מלבדם. כולם היו יהודים. ארשת פניו של המפקד היתה נינוחה, והם נרגעו.

"יהודי אני", פתח המפקד. המילים האלה הכו את הנוכחים בתדהמה, והמפקד המשיך: "הערב הוא יום

נולדתי בעיירה בילקה שבצ'כוסלובקיה, מספר הד"ר גבי אביטל, ששרד משישה מחנות הסגר. עם כניסת ההונגרים לעיירתנו הכריזו על איסורים וחוקים גזעניים נגד היהודים. היהודים נצטוו לענווד טלאי צהוב על בגדיהם כדי לבדל אותם משאר האוכלוסייה. מנעו מאיתנו לעסוק במסחר ובשאר מקצועות. נאסר עלינו לעזוב את מקום מגורינו אלא באישור השלטונות. גם מכשירי הרדיו הוחרמו. בלילות הוטל עוצר.

אלה היו ימי מלחמת העולם השנייה. צ'כוסלובקיה היתה טרף ל'ועידת מינכן' ופסקה מלהתקיים. צ'כיה ומוראביה וחבל הסודטים סופחו לגרמניה, סלובקיה נהפכה למדינה פשיסטית, גרורה של גרמניה, ואזור הקרפטים ניתן להונגריה כפרס על הצטרפותה לציר הגרמני. גם כאן הוכיחו ההונגרים את נאמנותם לגרמנים בחוקי הרשע והגזענות.

בהסכם חשאי בין שר החוץ הרוסי מולוטוב לעמיתו הגרמני ריבנטרופ, הוחלט לתקוף את פולין, הגובלת בהרי הקרפטים, ולחלקה בין שתי המדינות. במלחמת בזק, 'בליץ קריג' (באלול תרצ"ט, ספטמבר 1939), הפתיעו הגרמנים את הפולנים, ומהעבר השני כבשו הרוסים את חלקם והגיעו עד גבול הרי הקרפטים.

בני הנוער בבילקה התקשו במיוחד להשלים עם גזרותיהם של ההונגרים, שנעשו קשות ומציקות יותר מיום ליום. יום אחד החליטו שלושה צעירים – אברהם יצחק בן צבי הכהן פייסקוביץ, משה גדיילוביץ ובן דודו מאיר גדיילוביץ – לעשות מעשה ולברוח אל הרוסים, מעבר לגבול.

הם שמעו על מדיניות הקומוניזם, המציעה שוויון לכל

להם: "גשו לחדרכם, קחו את הנחוץ לכם, וחזרו הנה מיד". לא היה בידם לעכל את המתרחש. הם רצו אל חדרם ובתוך דקות שבו ללשכת המפקד.

האיש הורה להם להיכנס לרכב הצבאי. הוא הסיעם במהירות אל גבול רומניה ואמר: "רדו עכשיו. רוצו אל מעבר לגבול. אל תביטו לאחור. אתם משוחררים!".

הבחורים עשו כפי שנצטוו. הם עברו את הגבול, מתקשים לעכל את גודל ההצלה המופלאה שזכו לה בחסדי ה', ובזכות הצטרפותם לאמירת קדיש לעילוי נשמת אביו של המפקד.

אברהם יצחק פייסקוביץ עלה ארצה, התגייס לאצ"ל, הקים משפחה ואת שמו החליף לפארי. בני הדודים גדיילוביץ' היגרו לקנדה והקימו שם את משפחותיהם.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע )

ה'יארצייט' (יום השנה) של אבי זיכרוננו לברכה, ומאז יום פטירתו אני מקפיד לומר קדיש ביום הזה. לכן זימנתי אתכם לכאן, כדי שאוכל לומר קדיש במניין".

המפקד עמד לומר קדיש, והנוכחים ענו 'אמן' בהתרגשות. בסיום הקדיש לא אמר המפקד דבר, רק סימן בראשו לאות כי הם רשאים ללכת. הנוכחים התפזרו וגם שלושת הבחורים היו בדרכם החוצה, אך פתאום עצרם המפקד וביקשם לשבת.

המפקד החל לחקור אותם על סיבת מעצרו. השלושה חשו בכנות כוונותיו וסיפר לו את כל הקורות אותם מיום שחצו את הגבול לרוסיה. הם סיפרו על העונש שהוטל עליהם על לא עוול בכפם.

סיפורם נגע ללבו של הקצין. הוא הבין כי אין שום הצדקה להתעללות בשלושת הבחורים שכל חטאם הוא הרצון לברוח מן המלחמה. לאחר דקה של הרהורים אמר

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!



טל' 052-5675770



עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויגש

הוא מדגיש, כי אם האלוקים, כדי להחיותם ברעב.

יוסף דוחק באחיו ומזרזם לעלות ארצה אל אביהם יעקב כדי לבשר לו את הבשורה הגדולה. הוא מבקשם להודיעו כי הרעב ימשך עוד חמש שנים, אשר על כן יירד נא הוא עם כל בני ביתו מצרימה אל בנו יוסף, והוא, המשנה למלך, מתחייב לדאוג לכל מחסורם.

בסערת רגשות מחבק יוסף את בנימין ומנשקו ואת כל אחיו. אט אט, לנוכח כנותו, נרגעים האחים ורוחם שבה אליהם.

השמועה עושה לה כנפיים ברחבי הממלכה ומגיעה עד כסא המלך. פרעה מרוצה מכך שהמשנה האהוב עליו מצא את משפחתו הענפה. ועל כן, גם הוא, פרעה, תומך בירידת יעקב ומשפחתו מצרימה, ומבטיח כי ימלא את כל צרכיהם, ואף יקצה עבורם חבל ארץ פורה להתיישבותם.

נרגשים, כשבאמתחותיהם מזון ומתנות לרוב, עולים האחים בלב שמח לארץ כנען אל אביהם הזקן השרוי באבלו על בנו האבוד וממאן לקבל תנחומים. כשמוע יעקב את הבשורה אשר בנו יוסף חי, פג לבו בקרבו והוא מסרב להאמין באמתת הבשורה. רק לאחר שבניו מציגים בפניו סימנים שמסר להם יוסף, מתעורר הוא לחיים – ”ותחי רוח יעקב אביהם”.

יעקב, הכוסף לראות לפני מותו את בנו האהוב מתארגן

יהודה מעמיד עצמו מול יוסף

כיון שיוסף מתח את עצבי אחיו עד לנקודת קצה גבול היכולת, נחלץ יהודה (שערב באופן אישי באוזני אביו לשלום בנימין הצעיר) להעמיד עצמו מול המשנה למלך, מבלי הבט מה תהייה תוצאות הדבר. הוא ניגש ליוסף בתקיפות רבה שאינה מותירה שום ספקות באשר לנחישותו. בנימין הורד מצרימה, הוא מסביר, למורת רוח אביהם יעקב ששכל בן אחד. והוא, יהודה, אשר ערב אישית בפני אביו כי יחזיר את בנימין בריא ושלם לביתו, היאך יוכל עתה לחזור בלעדיו לארץ כנען? בסיום דבריו מציע יהודה כי יהיה הוא לעבד תחת בנימין אחיו.

יוסף מגלה זהותו

יוסף אינו יכול עוד להסתיר את רגשותיו הגואים בקרבו. הוא חש את מצוקת אחיו ומחליט להתגלות בפניהם. לאחר 22 שנות ניתוק ממשפחתו שב עתה יוסף בן 39 ומתחבר עם אחיו. הוא פוקד על כל הנוכחים לצאת מן החדר, ובהיותם לבד הוא מתוודע אל אחיו. הוא מרכך את ההלם הראשוני שאחז בהם ומפיג בדיבור רך את חששם מפני נקמתו. ולאחר שהוא מוכיח להם כי האיש העומד לפניו אינו אלא יוסף אחיהם, מוסיף הוא להרגיעם אשר כל השתלשלות האירועים מרגע מכירתו ועד עתה, הכל מכוון ביד ההשגחה העליונה. לא הם שלחוהו למצרים,

מיד לירידה למצרים.

יעקב יורד מצריימה

יעקב יוצא לדרך בשמחה רבה אלא שחשש כבד מקנן בלבו שמא אין רצויה ירידתו למצרים עם כל משפחתו. על כן, בחנייתם בדרך בבאר שבע, הוא מעלה קרבנות לה'. והנה נגלה אליו הקב"ה. האלוקים מחזק את החלטתו לרדת מצרימה ומבטיחו כי יהיה עמו במצרים, ועוד יתירה מזו, דוקא שם תתרחב המשפחה ותהיה לעם גדול, ולכשתגיע השעה, יוציאם ממצרים וישיבם אל ארץ אבותיהם.

משפחת יעקב היורדת מצריימה (מלבד הכלות שהצטרפו אליהם) מונה שבעים נפש, והתורה מונה אותם בשמותיהם.

בעוד הם מתנהלים לאיטם בדרכם מצריימה, שולח יעקב את יהודה לפניהם להקים בארץ גלותם תשתית תורנית – בית מדרש שיהווה מרכז רוחני לפסיקה הלכתית ולחינוך הילדים.

כאשר מתבשר יוסף כי אביו ובניו עושים את דרכם אליו, מזדרז הוא בעצמו לרתום את הסוסים למרכבת השרד המלכותית ויוצא לקראתם לקבל את פניהם. ההתרגשות במפגש עצומה. וכששוככת מעט השמחה, מסביר יוסף לאחיו כי מוטב שיאמרו לפרעה כי מתפרנסים הם מרעיית צאן. כך יוכלו לקבל חבל ארץ משלהם, את ארץ גושן המשופעת במרעה.

פגישת יעקב עם פרעה

בהגיע המשפחה המאוחדת מצריימה, מציג יוסף אחדים מאחיו בפני פרעה. בתוך שיחתם עם המלך הם מספרים כי הם רועי צאן לפרנסתם, ואכן לשמע הדברים מחליט

פרעה ליישבם בארץ גושן.

יוסף מציג את אביו בפני המלך ופרעה מתעניין לגילו המופלג של יעקב. יעקב משיבו כי הוא בן 130 וכי שנותיו היו מלאות צער וקשיים. לבסוף מברך יעקב את פרעה ונפרד ממנו.

בתוקף תפקידו כמשנה למלך מיישב יוסף את משפחתו המורחבת בארץ גושן ודואג לכל מחסורם.

ברכת יעקב והתיישבות בני ישראל במצרים מביאים לסיום תקופת הרעב הגדול (אף שחלפו רק שתיים מתוך שבע שנות הרעב). לאחר תיאור התאחדות יוסף עם משפחתו, חוזרת התורה לתאר את אירועי שנות הרעב במצרים.

יוסף משתלט על כל ממלכת מצרים

כזכור, צובאים ההמונים על מחסני יוסף בבקשת מזון. כאשר אוזל כספם, מוכר להם יוסף מזון תמורת עדרי צאן ובקר ושאר בעלי חיים. עם תום שנת הרעב הראשונה, כאשר לא נותר בידי העם כל רכוש כי אם גופם ואדמתם, מולאמות כל אדמות מצרים תמורת המזון שבמחסנים. יוסף יוזם פיזור אוכלוסין כדי שלא ישאר זכר לבעלות פרטית על האדמות, בכך הוא מסיר מעל משפחתו את תחושת הזרות במצרים. בני ישראל מתבססים ומתרבים בארץ גושן.

כאמור, בברכת יעקב פוסק הרעב בטרם עת. בתום השנה השנייה כאשר שבה האדמה להצמיח, מחלק יוסף זרעים לכל נתיני הממלכה בעבור חמישית מהתבואה כמס לאוצר המלך. בכך מעשיר יוסף את אוצר המלוכה בהון עתק, וגם זוכה להכרת תודה על שהעניק יכולת שיקום אישית לכל אדם בממלכה.

לעתים דרושה דוקא תקיפות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"ידבר נא עבדך דבר באוזני אדוני"

פרשת ויגש מתחילה בפנייה התקיפה והקשה של יהודה ליוסף. הוא פותח ואומר: "ידבר נא עבדך דבר באוזני אדוני". כאן מיד מתעוררת שאלה: מה פירוש "באוזני אדוני", וכי יהודה לחש סוד על אוזנו של יוסף?

אמנם גם קודם לכן מצאנו את הביטוי "באוזני". למשל, על אבימלך מסופר שדיבר אל עבדיו "באוזניהם". גם על אברהם נאמר: "וידבר אל עפרון באוזני עם הארץ". אולם בכל המקומות הללו מדובר ביחיד המדבר אל רבים, ולכן אפשר לפרש שכוונתו לבקש כי יקשיבו לדבריו. לעומת זאת, כאן מדבר יהודה ישירות אל יוסף, ומה הטעם לומר שהוא מדבר "באוזני אדוני". לכן מפרש רש"י שכוונתו היתה: "יכנסו דבריי באוזניך".

דיבורים קשים

גם בהמשך הדברים הוא אומר "ואל ייחר אפך". מפרש רש"י: "מכאן אתה למד שדיבר אליו קשות". כלומר, יהודה פונה אל המשנה למלך במצרים, ומדבר אליו דברים קשים ותקיפים, וזאת בשעה שהכח והעוצמה נתונים בידי יוסף, ואילו יהודה ואחיו נמצאים במצב נחות, לאחר שהגביע נמצא בכליו של בנימין.

התנהגותו זו של יהודה דורשת הסבר. הדעת נותנת שבמצב כזה פותחים בדברי תחנונים ובדיבור רך, ורק אם הדיבורים הרכים אינם נענים יש מקום לדבר בתקיפות ובנחישות. מדוע לא הלך יהודה בדרך זו אלא פתח מיד בדברים תקיפים וקשים?

כשכואב - צועקים

התשובה פשוטה: כל עוד מדובר בדברים חיצוניים, כמו מיסים ועניני פרנסה, יש מקום לשקול שיקולים שכליים ולברור את דרך הפעולה המתאימה יותר. בשעה שהדברים נוגעים בנפש, כשמדובר ב"ונפשו קשורה בנפשו" - דבר הנוגע בנפשו של בנימין ובנפשו של יעקב אבינו - אין מקום לשום חשבונות ולשיקולי תועלת, אלא פותחים מיד בפעולה בכל הכח והעוצמה. וכפתגם העממי: כשכואב - צועקים.

ובענינים כאלה דוקא התגובה התקיפה והקשה ממחישה לשומע שבאמת מדובר בדברים הנוגעים בעצם הנפש. כשהוא רואה תגובה כה חריפה וקשה, הוא מבין שאין מדובר כאן באינטרסים של כסף, כיסאות, כבוד וכדומה, אלא בכאב אמיתי, ועל כן דוקא התגובה הקשה גורמת לו להיענות ולוותר.

להציל במסירות נפש

התנהגותו זו של יהודה נושאת עמה הוראה לדורות: כשעוסקים בהצלת ילד יהודי מלהיות עבד במצרים, אין זמן לערוך אסיפות של מלומדים, שיבחנו ביסודיות את ההיסטוריה והפסיכולוגיה והמצב הכספי ומצב הרוח של הגורמים הקובעים. חייבים לצאת למאבק מידי, בכל הכח והעוצמה, כדי להציל ילד יהודי מהחינוך ומהנהגת מצרים, חינוך הפך התורה, המוביל להתבוללות.

כאשר נוקטים דרך זו, לא זו בלבד שמצליחים, אלא שפרעה עצמו אומר: "ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים", וזוכים להצלחה הגדולה ביותר.

הישיבות – יסוד קיום העם היהודי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

יסוד קיומו של עם ישראל

בפרשתנו כתוב "ואת יהודה שלח גו' להורות לפניו גשנה", ומפרש רש"י בשם המדרש "לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה":

כאשר הקב"ה ציוה את יעקב לילך למצרים, דאג יעקב קודם ירידתו למצרים – "לפניו" – שיהיו שם ישיבות. למרות שהקב"ה הבטיחו שילך עמו, כמו שכתוב "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה" – השתדל יעקב להכין לפניו כן ישיבות, ורק אז הלך למצרים יחד עם הקב"ה, משום שהישיבות הן יסוד קיום בני ישראל.

הישיבות שיסד יעקב אבינו התקיימו בכל משך הזמן שהיו בני ישראל במצרים, כדברי חז"ל "מימיהן של אבותינו לא פרשה (פסקה) ישיבה מהם, היו במצרים ישיבה עמהם, שנאמר לך ואספת את זקני ישראל".

בכל הזמנים ובכל המקומות בהם היו בני ישראל, אפילו בגלות מצרים שהיתה גלות קשה מאד, היו ישיבות בהן ישבו ולמדו תורה, שכן, כאמור, הישיבות הן יסוד קיומו של עם ישראל.

גלות מצרים – הקשה ביותר

גלות מצרים היתה הגלות הקשה ביותר מכל הגלויות, אפילו מהגלות הנוכחית – מצד כמה ענינים:

(א) גלות מצרים היתה לפני מתן תורה. אף שגם אז למדו תורה, כנראה ממאמרי רז"ל רבים (ובכללם מאמר זה גופא ש"מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם"), מכל מקום, כיון שלימוד התורה שלהם היה בכח עצמם, הרי המקום היותר נעלה שבכחו של נברא להגיע אליו – אינו אלא עד שורש הנבראים, ולא למעלה מזה.

(ב) גלות מצרים היתה הגלות הראשונה של עם ישראל, ולכן היה קשה מאד לסובלה.

כפי שרואים באדם שאירע לו אסון רחמנא ליצלן (ה')

יצילנו), שבפעם הראשונה קשה לו מאד לסובלו, ואילו כשנשנה אסון זה רחמנא ליצלן, אין זה קשה כל כך, לפי שכבר "הורגל" לכך.

(ג) במצרים היו כל בני ישראל ביחד. מה שאין כן בגלויות שלאחרי זה – "צדקה עשה הקב"ה בישראל שפזרן לבין האומות". כשיהודים נמצאים במקומות שונים, הרי כאשר מייסרים יהודים במקום אחד – ניתן ליהודים במקום אחר 'לנשום בחופשיות', וגם, לעזור לאלא מאחיהם הנמצאים במצב הקשה. לעומת זאת במצרים, היו כל ישראל במקום אחד ותחת ממשלה אחת.

(ד) מצרים היתה ארץ קשה מאד, שאפילו עבד אחד לא היה מסוגל לברוח משם, וכאן היו צריכים לצאת ממצרים ששים רבוא (שש מאות אלף) איש לבד מנשים וטף.

ובכל זאת, מבלי הבט על כל הקשיים, לא פרשה ישיבה מהם. תמיד היו ישיבות בהם ישבו ולמדו תורה.

תורה מלשון הוראה

כבר דובר פעמים רבות שהתורה (לשון הוראה) אינה חס ושלום ספר היסטוריה, אלא כל ענין וסיפור, ואפילו כל אות שבתורה, מהווים הוראה לכל זמן ולכל מקום.

יש כאלה הטוענים, שעתה אין הזמן מתאים לקיום ישיבות. במצב קשה שכזה די גם ב"תלמוד תורה" (מוסדות לילדים בגיל בית הספר היסודי), ואם כבר ישיבות – לא ישיבות כפי שהיו בעבר כו'.

על כך היא ההוראה מגלות מצרים: שם, במצרים, היה המצב קשה הרבה יותר מאשר עתה, ובכל זאת לא ערכו חשבונות ולמדו תורה. יתר על כן: לא זו בלבד שלא ערכו חשבון מהמצב הקשה של הגלות, אלא אף לא ערכו חשבונות לאיזו דרגא מגעת התורה, אם לשורש הנבראים, או למעלה מזה. ואם כן, בימינו כשהגלות קלה הרבה יותר מאז, ולימוד התורה נעלה הרבה יותר מאז – ודאי שאין לערוך חשבונות, ויש צורך בישיבות.

(מעובד מתוך התוועדות ש"פ שמות, כ"ג טבת,

ה'תשי"ג. 'תורת מנחם' כרך ז')

חסידות על הפרשה ויגש

בגלות האחרונה, "ולהחיות לכם לפליטה גדולה" – ובסוף הגלות יזכו "לפליטה גדולה" של הגאולה.

(אור התורה' בראשית כרך ו, עמ' 2216)

העושר הגשמי – כלי ואמצעי לעושר רוחני שמני אלקים לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמד (מה,ט)

חז"ל אמרו (פסחים קיט) כי "כל כסף וזהב שבעולם יוסף ליקטו והביאו למצרים כו', וכשעלו ממצרים העלום עמם". במאמר זה רמזו חז"ל כי המטרה והתכלית של גלות מצרים היא בירור הניצוצות המצויות בכסף ובהב הגשמיים והעלאתם לקדושה.

זהו שרמז הכתוב:

"שמני אלוקים לאדון לכל מצרים" – ובידי ללקט ולקבץ כל כסף וזהב שבעולם ולהביאו למצרים, ולכן "רדה אלי אל תעמוד" – כי מעכשיו אפשר שתתבצע הכוונה והמטרה של גלות מצרים, היינו שבני ישראל יבררו ויעלו את ניצוצי הקדושה הנמצאים בכסף וזהב זה ("העלום עמם").

(לקוטי שיחות' חלק ג, עמ' 823)

נתינת כח לסבול את ארבעת הגלויות כי למחיה שלחני אלקים לפניכם... לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה (מה,ה-ז)

יוסף ליקט ואסף את ניצוצי החסדים שנפלו במצרים בסוד 'שבירת הכלים', ככתוב (לקמן מז) "וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים" (כסף רומז לאהבה וחסד, מלשון "נכסוף נכספת לבית אביך"). הוא עשה זאת כדי להשפיע לישראל מחסדים אלו בכל משך זמן הגלות, ועל ידי זה יהיה להם גם הכח לסבול את ארבעת הגלויות (כאדם היוצא לדרך רחוקה, שמכין לעצמו מזון רב כצידה לדרך).

תוצאת השפעה זו היא, שלכל אורך זמן הגלות הזאת מאמינים כל ישראל בביאת המשיח באמונה שלמה ואיתנה בלי שום ספק וספק ספיקא כלל. אמונה זו נובעת מהשפעת החסדים שיוסף השפיע לנשמות ישראל.

זהו שרמז הכתוב:

"וישלחני אלקים לפניכם" – ירידתו של יוסף למצרים ללקט ניצוצי החסדים היתה כדי "לשום לכם שארית בארץ" – שיוכלו בני ישראל להתקיים בארבע הגלויות, ובפרט



מארה ניגוני חב"ד



מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

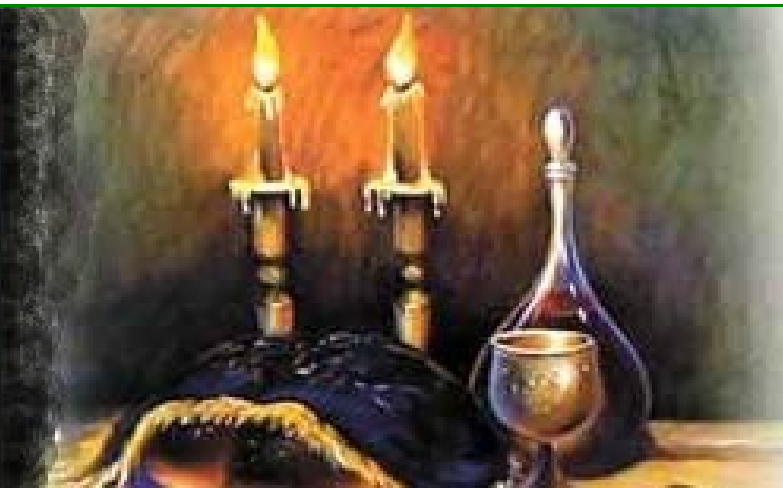
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com



הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:15	16:00	י-ם
17:16	16:14	ת"א
17:14	16:03	חיפה
17:18	16:18	ב"ש



נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון